

УДК 332.1: 330.341.1

А. А. Антохов,
к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та менеджменту,
Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, м. Чернівці

СУЧАСНЕ ОСМИСЛЕННЯ СУТНОСТІ РЕГІОНУ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

A. Antohov,
Ph.D., associate Professor of the department economic theory and management,
Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovych, c. Chernivtsi

CURRENT UNDERSTANDING OF THE ESSENCE OF THE REGION AND THE REGIONAL ECONOMY

У статті обґрунтовано основні підходи і зрізи формування та розвитку вчення про регіони. Визначено сучасну сутність регіону за системним підходом та виділено в його структурі економічну систему. З'ясовано можливі напрями вивчення регіональної економіки та визначено її зміст за кожним із них. Виділено ключові ознаки сучасної регіональної економіки — цілісність, дисипативність, структурованість, функціональність, потенційність, самоорганізація, трансформаційність, трансакційність, логістичність, фракталізація та інші.

The basic approaches and sections of the formation and development of the theory of regions in the article were substantiated. The current essence of the region and highlighted systemic approach in its structure the economic system was defined. The possible directions of study of the regional economy were allocated and defined its meaning for each of them. The key features of a modern regional economy — integrity, dissipative, structuring, functionality, potentiality, self-organization, transformative, transaction, logistic, fractal and others were viewed.

Ключові слова: регіон, регіональна економіка, регіоналістика, регіоналізм, ознаки регіональної економіки.

Key words: region, regional economics, regional studies, regionalism, symptoms of regional economy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Дослідження регіональної економіки активно ведуться в Україні протягом кількох десятиліть, хоча світова спадщина наукових пошуків за даним напрямом датується ще 50-ми роками ХХ століття і поєднується з прізвищем американського вченого У. Айзарда. Починаючи з 70-х років ХХ століття регіоналістичне вчення стає популярним на теренах радянських країн. Російський вчений А. Ландабасо писав, що світ і світове академічне співтовариство нібито знов відкрили для себе вчення про регіон. 70-ті роки дали, по суті справи, імпульс всім аспектам, різновидам регіоналістики. Головною метою регіоналістики як науки у цей період поставило стати фундаментальною, повсюдною дисцип-

ліною. І хоч у СРСР її розвиток був заблокований централістськими догмами, загальносвітові тенденції спричинили певні зрушення у сфері історико-географічних досліджень — поряд з економіко-географічними підходами до проблем районування почали активно розроблятися історико-етнографічні [1; 2, с. 29—30].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В Україні напрям регіоналістики активно просувається представниками Львівської наукової школи, серед яких найбільш глибокими у теоретико-методологічному і прикладному (у т.ч. й навчальному) контексті є праці М. Долішнього, Б. Заблоцького, С. Злупка, В. Кравціва, І. Миха-

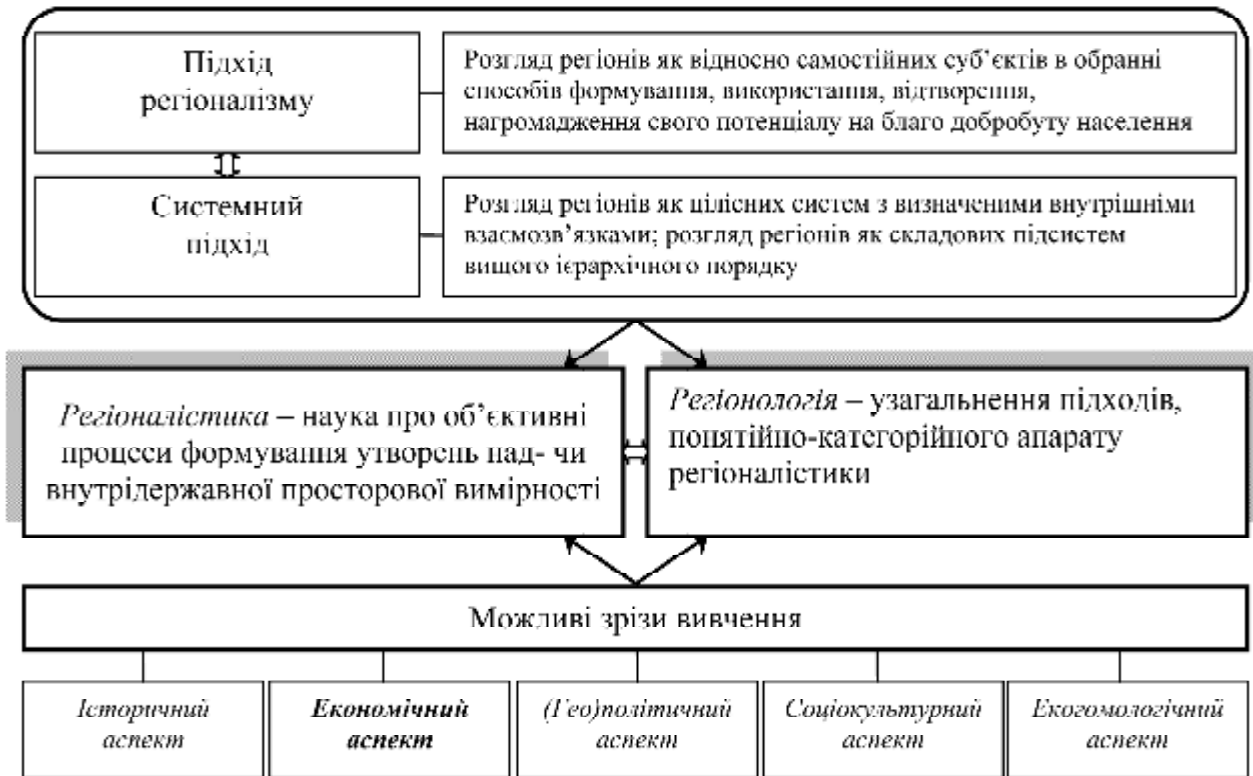

Рис. 1. Підходи та зрізи формування і розвитку вчення про регіони

Складено автором.

сюка, С. Писаренко, Ю. Стадницького, О. Шаблія, Л. Шевчук та багатьох інших. Також вирізняється за даним напрямом Київська наукова школа, зокрема завдяки напрацюванням вже не діючої нині Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України, співробітники котрої загалом розглядали регіональну економіку в тісному взаємозв'язку і взаємозалежності з продуктивними силами.

Актуальність даного дослідження підтверджує потреба переосмислення сутності регіону та регіональної економіки, зокрема через призму підвищення ролі регіонів для загального розвитку країни, підтримки процесів інтелектуалізації суспільства.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою даної публікації є формулювання теоретичних засад сучасного розуміння регіону та його економічної системи в контексті нових викликів суспільного розвитку. Завданнями при цьому будуть наступні:

- визначення основних підходів та зрізів формування і розвитку вчення про регіони;
- формулювання сучасної сутності регіону за системним підходом та виділення в його структурі економічної системи;
- з'ясування можливих напрямів вивчення регіональної економіки та визначення її змісту за кожним із них;
- виділення ключових ознак сучасної регіональної економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Нагромадження теоретичних знань та прикладних досліджень за напрямом регіональної економіки призвело до частого використання підходу регіоналізму, який передбачає обґрунтування пріоритетів та способів оптимального використання специфіки й унікальності внутрішнього потенціалу регіонів для прискорення темпів економічного зростання [3].

Сучасна потреба проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні ще більше привертає увагу вчених до регіоналістичного напрямку наукових досліджень. На тлі формування науки регіоналістики вченими обґрунтовувалась думка, що регіони, територіальні громади мають перетворюватися з об'єктів у суб'єкти розвитку [4, с. 24]. Тобто поступово викристалізувалась ідея відносної автономності процесів регіонального розвитку з одночасним балансуванням централізованих впливів контролю та підтримки міжрегіональних конвергенцій на обґрунтованих засадах.

На рисунку 1 відображено сутність основних підходів у формуванні вчення про регіон та його економіку. З означених зрізів у рамках регіоналістики та регіонології вагому нішу займає економічний, що власне передбачає здійснення різних досліджень з питань регіональної економіки.

Поняття регіональної економіки дуже широко використовується в науці "регіоналістика". По суті, даний науковий напрям сформувався на тлі

активних досліджень різних економічних процесів у регіонах з виявленням специфіки їх господарювання, інвестиційної діяльності, ефективності використання соціально-трудоного потенціалу тощо.

Перш ніж означити наше розуміння регіональної економіки не можемо оминати увагою, хоч і загально, потребу сучасного осмислення сутності регіону. У вітчизняній літературі існує величезна кількість різних його визначень. Хочемо відзначити, що доволі системно подають можливі підходи до трактування регіону Ю. Денисов, Л. Савельєв та Л. Шевчук у своїй публікації ще 2003 року. Вчені виділяють історичний, географічний, ресурсний, виробничий, відтворювальний, політекономічний, економічний, регіонально-економічний, геополітичний, міждисциплінарний, політико-правовий та геосистемний підходи [5, с. 182—183].

Найбільш широко побутують визначення регіону як частини (ланки) системи (структури) вищого ієрархічного порядку, або ж як відносно самостійної системи. Це не означає, що слід застосувати один із них. Кожен підхід може бути вірним залежно від поставлених завдань дослідження. Водночас структурний підхід дозволяє більше виявляти вертикальні зв'язки регіону з системами вищого порядку, як от держава чи певне інтеграційне утворення, а системний підхід акцентує увагу на складовості самого регіону, його внутрішній будові, яку формують визначені підсистеми, в тому числі й економічна.

Також багато уваги вчені приділяють критеріям диференціації регіонів, що дозволяє їх виокремити за різними ознаками. Здебільшого такі ознаки групуються в розрізі специфіки природних ресурсів й умов, структури міжнародної торгівлі, конкурентних та економічних переваг, віддаленості від ринків, рівня освіти населення, інвестиційної політики тощо [6, с. 327].

Таким чином, бачимо, що економічна складова в регіональній диференціації є досить потужною, що вимагає її ґрунтовного й неперервного вивчення. Важливо також конкретизувати відмінність трактування регіону від території. Погоджуємось з висновками Н. Межевича, що регіон є не лише економічною або географічною категорією, тобто не можна ототожнювати поняття "регіон" і "територія". Територіальна складова є суттєвою для будь-якого регіону, оскільки виступає базисом його формування й існування. Будь-який регіон представляє собою територію, але одного територіального компонента недостатньо для того, щоб назвати територію регіоном. Необхідною передумовою формування регіону на певній території є наявність специфіки економічного, етнографічного, конфесійного, соціально-культурного складу, особливий характер політичної організації суспільства та владних еліт [7]. Обов'язково регіон слід розглядати з владною прив'язкою. Це означає, що невід'ємною його ознакою має бути ієрархія інституцій виконавчої влади та місцевого самоврядування [8, с. 17].

Нинішні умови переходу до суспільства знань вимагають по-новому підійти до вивчення регіональної економіки, тим паче, що цілісних досліджень, які стосуються суто її розвитку, насправді є дуже мало. Оновлене вивчення регіональної економіки вимагає зміщення акцентів у сутності регіону як такого. Важливою його характеристикою постає інноваційна адаптивна спроможність, що являє собою здатність регіональних соціально-економічних систем включати в свою структуру і діяльність (тобто приймати) зміни, викликані інноваційним процесом [9, с. 460].

Таким чином, регіон за нинішніх умов слід розглядати як складну систему, просторово обмежену економічними, етнографічними, соціокультурними (у т.ч. релігійними), політичними, інформаційно-комунікаційними характеристиками, здатну відтворювати свій ресурсний потенціал з відображенням на якісних характеристиках життя населення і з обов'язковим дотриманням засад сталості. Відтворення ресурсного потенціалу має здійснюватись на інноваційних засадах — з оптимізацією витрат ресурсів відносно одержаних ефектів, причому не лише економічного, але й соціокультурного й екологологічного характеру. Інноваційний орієнтир дасть змогу дотримуватись умов сталості, тобто таким чином забезпечувати процеси підвищення якісних характеристик життя населення, щоб при цьому не обмежувати можливості відтворення наступних поколінь, їх повноцінного існування та розвитку.

Визначення регіону як системи передбачає оперування поняттям регіональної суспільної системи. Водночас не слід його ототожнювати з територіальною суспільною системою в силу відмінності сутності території і регіону, про що говорилось вище. Територіальна суспільна система повинна виступати об'єктом вивчення регіональної економіки як певна територія регіону, в межах котрої така система формується та яка оконтурена політико-адміністративними одиницями з визначеним центром [10, с. 5—6].

Розгляд регіону як системи передбачає включеність до нього конкретних підсистем. Вважаємо, що такими є:

- поселенська — мережа розселення населення з визначеними характеристиками щільності, навантаження на об'єкти соціальної інфраструктури;

- геопросторова — ресурсні можливості регіону з диференційованою просторовою концентрацією, його розташування з відображенням на мережі міжрегіональних (транскордонних) взаємозв'язків;

- економічна — середовище ділової активності, інвестиційної, інноваційної діяльності з відображенням у структурних характеристиках (за видами економічної діяльності);

- працересурсна — середовище використання соціально-трудоного потенціалу населення;

Таблиця 1. Напрями вивчення регіональної економіки та її суть

Теоретико-методологічний напрям	Прикладний напрям	
	Процесно-функціональний аспект	Становий аспект
<i>Загальна сутність</i>		
Регіональна економіка як наука, предметом вивчення котрої постають рушійні сили суспільного розвитку та способи їх використання	Регіональна економіка як система, сформована сукупністю економічних відносин із приводу використання ресурсних можливостей регіону з відображенням на рівні матеріального добробуту населення	Регіональна економіка як поточний стан використання ресурсних можливостей регіону з відображенням на рівні матеріального добробуту населення
<i>Мета</i>		
Формування теоретико-методологічної основи способів використання ресурсних можливостей регіону	Визначення способів відтворення, мобілізації ресурсних можливостей регіону	Оцінка ефективності використання ресурсних можливостей регіону

Складено автором.

— освітньо-наукова — середовище підготовки та неперервного розвитку соціально-трудового потенціалу населення, наукової діяльності з відображенням на інноваційних результатах;

— управлінська — ієрархічна організація владних структур з вертикальними та горизонтальними взаємозв'язками і регламентованими важелями впливу;

— соціокультурна — середовище розвитку об'єктів соціальної інфраструктури, що відповідають вимогам до якісних характеристик життя населення;

— інформаційно-комунікаційна — мережа віртуальних зв'язків між суб'єктами як у межах регіону, так і з тими, що фізично знаходяться в інших регіонах.

При розгляді регіону як системи, просторово обмеженої за визначеними характеристиками, значно змінюється функціональність та змістовна сутність регіональної економіки. При з'ясуванні її сучасного змісту однозначно повинен домінувати системний підхід, адже економіка виступає як одна із підсистем регіональної суспільної системи (регіону) і також являє собою систему — регіональну економічну систему.

Базове тлумачення регіональної економіки як науки відкидає її прикладні прояви. Регіональна економіка також повинна досліджуватись у процесно-функціональній і становій площинах (в обмежених часових координатах). За прикладним напрямом розглядаємо регіональну економіку як складову регіональної суспільної системи, сформовану сукупністю економічних відносин із приводу використання ресурсних можливостей з подальшим відображенням на рівні матеріального добробуту населення.

Тобто якщо важливим функціональним завданням регіону як системи має бути організація відтворення ресурсного потенціалу з наслідковим відображенням на якості життя населення, то регіональна економіка повинна використовувати реальні ресурсні можливості з підвищенням матеріального добробуту людей. Визначення регіональної економіки за теоретико-методологічним та прикладним напрямом подано в таблиці 1.

Доповнення сутності регіональної економіки потребує визначення основних її ознак, які надають їй специфікації, викремлюють з-поміж економічних систем інших регіонів (у свою чергу специфікація економіки конкретного регіону вирізняє його з-поміж інших суспільних систем). До основних ознак регіональної економіки як системи відносимо наступні (разом зі згаданою вже структурованістю):

— цілісність, яка відображає певну завершеність, внутрішню єдність економічної системи, її відносну автономність (у

тому числі відносно інших регіональних підсистем), протиставленість оточенню, що проявляється у синергії ресурсів задля досягнення спільної мети регіонального розвитку — підвищення якості життя населення на засадах сталості [11, с. 152];

— дисипативність — як постійна мінливість системи, її взаємодія із зовнішнім середовищем з одночасним збереженням своїх загальних рис у силу базової стійкості;

— структурованість — як якісне розчленування, кількісна пропорційність процесів виробництва, що відображає внутрішньовиробничі зв'язки та залежності, котрі виникають під впливом суспільного поділу праці, рівня розвитку продуктивних сил і системи виробничих відносин [12, с. 406]. Керування даною ознакою передбачає визначення структури регіональної економіки за конкретними критеріями, яка найчастіше може бути територіальною, галузевою і технологічною (найбільш поширена й доступна за інформаційною аналізованістю типологія);

— функціональність, що вимагає від економічної системи виконання чітких задач, які в подальшому зумовлюють загальний розвиток регіону з вимогами сталості;

— потенційність, що підкреслює максимальні можливості регіонів у реальному використанні свого накопиченого природно-ресурсного, матеріально-фінансового (вартісного, інноваційного), соціально-трудоного та інших видів потенціалу [13, с. 302];

— самоорганізація — здатність економіки через сформовану систему відноси та механізм господарювання використовувати свої ресурсні можливості з оптимальним їх використанням та мінімізацією залученості ресурсів інших (позарегіональних) економічних систем, за винятком по-

треби ресурсного відновлення та поглиблення міри міжрегіональної (транскордонної, міжнародної) інтеграції;

— трансформаційність — як неперервна закономірна чи штучно спричинена структурна перебудова економіки, яка повинна виступати основою для формування збалансованого, завершеного, максимально інтегрованого у світову й національну економічні системи, технічно найбільш досконалого, економічно високоефективного господарського комплексу, здатного повністю забезпечити всі потреби населення [14, с. 51];

— трансакційність — наслідкова ознака відносно трансформаційної, що означає станову зміну економіки, системи відносин, які її визначають;

— податкоспроможність — економічна рентабельність, забезпечення профіциту місцевого бюджету з можливості формування бюджету розвитку на якісній основі та у відповідності до регламентованих стратегічних векторів регіонального розвитку [15, с. 25];

— логістичність — неперервне протікання матеріальних, фінансових, інформаційних потоків у межах економічної системи [16];

— фракталізація — поява можливості і варіантів вибору, що спричиняє біфуркаційний розвиток системи, своєрідну протиставленість різних підсистем з формуванням конкурентного середовища [17, с. 19];

— соціетальність, що передбачає базування економічних процесів та побудову системи економічних відносин на основі спільності — інтересів, мотивів, потреб (термін соціетальності вперше використав 1903 року А. Келлер);

— інноваційність — здатність мобілізувати інноваційні ресурси задля реалізації стратегічних і тактичних цілей стимулювання економічного зростання, а також здатність економічної системи сприймати інновації, адекватно на них реагувати [18].

ВИСНОВКИ

Отже, за сучасних умов підвищеної цінності знань розвиток економіки регіонів повинен набувати нових стратегічних орієнтирів. Повинні активізуватись уже не стільки модернізаційні процеси як реакція регіонів на централізовану декларовані цілі розвитку. Важливо чітко розуміти, що економіка є ключовою регіональною підсистемою, яка формує матеріальний базис для розвитку інших підсистем. Вона повинна виступати рушієм інноваційних змін та осередком мотивації населення до неперервного розвитку, продукування інновацій та прагнення їх втілення в життя. Відтак, сучасний регіон може постати рушієм загальнодержавних модернізаційних змін, новатором нових ідей та рішень життєдіяльності суспільства у значних просторових масштабах. Тому економічна система регіону повинна цільово розвиватись з обов'язковою умовою

підтримки процесів інтелектуалізації суспільства, його нової здатності продукувати і використовувати знання у сформованому віртуальному економічному просторі.

Література:

1. Ландабасо А.И. Теория регионалистики: европейский опыт исследования / А.И. Ландабасо / Регионы и регионализм в странах Запада и России. — М., 2001. — С. 92—94.
2. Верменич Я. Исторична регіоналістика і краєзнавство: діалектика співвідношення / Ярослава Верменич // Историко-географічні дослідження в Україні. — К.: Інститут історії України НАН України. — 2004. — № 7. — С. 29—47.
3. Балабаєва З.В. Новый регіоналізм — невід'ємний елемент європейської інтеграції / З.В. Балабаєва // 36. наукових праць Національного центру з питань євроатлантичної інтеграції України. — Вип. 15. — К., 2005. — С. 16—22.
4. Долішній М. Актуальні завдання регіональної політики України в сучасних умовах / Мар'ян Долішній // Регіональна економіка. — 2004. — № 3 (33). — С. 17—32.
5. Денисов Ю. Регіональний дискурс: сутність, еволюція, сучасні уявлення, перспективи розвитку / Ю. Денисов, А. Савельєв, А. Шевчук // Регіональна економіка. — 2003. — № 1 (27). — С. 179—185.
6. Doherty M. Marking economic choices / M. Doherty. — Toronto: Copp Clark Pitman. — Ltd., 1992.
7. Межевич Н.М. Определение категории "регион" в современном научном дискурсе / Н.М. Межевич: Научная электронная библиотека "Киберленинка" [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/opredelenie-kategorii-region-v-sovremennom-nauchnom-diskurse>
8. Пашкевич М.С. Наукові засади регулювання регіональної економіки: монографія / М.С. Пашкевич. — Донецьк: Національний гірничий університет, 2012. — 790 с.
9. Сторонянська І.З. Інноваційна адаптивна спроможність регіонів як чинник формування конвергентної моделі регіонального розвитку України / І.З. Сторонянська, Н.І. Данко-Ютіш // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір (збірник наукових праць) / НАН України. Ін-т регіональних досліджень; редкол.: від. ред. В.С. Кравців. — Львів, 2013. — Вип. 1 (99). — 599 с. — С. 459—466.
10. Долішній М.І. Територіальна суспільна система як об'єкт дослідження регіональної економіки України / М.І. Долішній, Л.Т. Шевчук, Я.В. Шевчук // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Регіональні суспільні системи (36. наук. пр.). Вип. № XLVII / НАНУ. ІРД. Редкол.: М.І. Долішній і ін. Ч. I. — Львів, 2004. — С. 3—14.

11. Качаровська Л. Регіон як цілісна соціально-економічна система / Л. Качаровська // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління і права. — 2002. — № 1. — С. 151—156.

12. Перехідна економіка: підручник / В.М. Геєць, Є.Г. Панченко, Е.М. Лібанова та ін. / За ред. В.М. Геєця. — К.: Вища шк., 2003. — 591 с.

13. Бугай С.М. Регіональна політика в Україні: термінологічна невизначеність та загальні проблеми становлення / С.М. Бугай, Е.В. Щепанський // Університетські наукові записки. — 2005. — № 4 (16). — С. 300—307.

14. Юрій С.І. Економічні та соціальні аспекти розвитку господарського комплексу України / С.І. Юрій, Р.А. Іванух, С.А. Дусановський. — Тернопіль: "Збруч", 2003. — 468 с.

15. Долішній М. Актуальні завдання регіональної політики України в сучасних умовах / Мар'ян Долішній // Регіональна економіка. — 2004. — № 3 (33). — С. 17—32.

16. Хвищун Н.В. Логістичні потоки регіону: сутність та класифікація / Н.В. Хвищун: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/ujrn/SOC_Gum/ekfor/2013_1/26.pdf

17. Решетило В.П. Синергия становления и развития региональных экономических систем: монография / В.П. Решетило; Харк. нац. акад. город. хоз-ва. — Харьков, 2009. — 218 с.

18. Касьяненко В.О. Дослідження сутності інноваційного потенціалу економіки / В.О. Касьяненко // Демократичне врядування. — 2011. — Вип. 8 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeVr_2011_8_17.pdf

References:

1. Landabaso, A. I. (2001), "The theory of regionalism: the European experience study", *Regiony i regionalizm v stranah Zapada i Rossii*, pp. 92—94.

2. Vermenych, Ya. (2004), "Historical regionalism and local history: the dialectic relationship", *Istoryko-heohrafichni doslidzhennia v Ukraini*, vol. 7, pp. 29—47.

3. Balabaieva, Z. V. (2005), "New regionalism - an essential element of European integration", *Zb. naukovykh prats' Natsional'noho tsentru z pytan' ievroatlantychnoi intehratsii Ukrainy*, vol. 15, pp. 16—22.

4. Dolishnij, M. (2004), "Actual tasks of regional policy of Ukraine in modern conditions", *Rehional'na ekonomika*, vol. 3 (33), pp. 17—32.

5. Denysov, Yu. Savel'iev, L. and Shevchuk, L. (2003), "Regional discourse: the nature, evolution, current ideas, perspectives of development", *Rehional'na ekonomika*, vol. 1 (27), pp. 179—185.

6. Doherty, M. (1992), *Marking economic choices*, Copp Clark Pitman, Toronto, Canada.

7. Mezhevich, N. M. (2006), "Definition of the category of "region" in the modern scientific discourse", *Pskovskij regionologicheskij zhurnal*, vol. 2, [online], available at: <http://cyberleninka.ru/article/n/opredelenie-kategorii-region-v-sovremennom-nauchnom-diskurse> (Accessed 21 July 2014).

8. Pashkevych, M. S. (2012), *Naukovi zasady rehuliuвання rehional'noi ekonomiky [The scientific basis for regulating regional economy]*, *Natsional'nyj hirnychyj universytet, Donets'k, Ukraine*.

9. Storoniants'ka, I. Z. and Danko-Yutish, N. I. (2013), "Innovative adaptive capacity of regions as a factor in the formation of convergent model of regional development in Ukraine", *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy. Problemy intehratsii Ukrainy u svitovyj finansovyj prostir (zbirnyk naukovykh prats')*, vol. 1 (99), pp. 459—466.

10. Dolishnij, M. I. Shevchuk, L. T. and Shevchuk, Ya. V. (2004), "The territorial social system as the object of study of the regional economy Ukraine", *Sotsial'no-ekonomichni doslidzhennia v perekhidnyj period. Rehional'ni suspil'ni systemy (Zb. nauk. pr.)*, vol. № KhLYII, pp. 3—14.

11. Kacharovs'ka, L. (2002), "Region as an integrated socio-economic system", *Visnyk Khmel'nyts'koho instytutu rehional'noho upravlinnia i prava*, vol. 1, pp. 151—156.

12. Heiets', V. M. Panchenko, Ye. H. and Libanova, E. M. (2003), *Perekhidna ekonomika [Transition Economics]*, *Vyscha shk., Kyiv, Ukraine*.

13. Buhaj, S. M. and Schepans'kyj, E. V. (2005), "Regional Policy in Ukraine: terminological ambiguity and general problems of formation", *Universytets'ki naukovi zapysky*, vol. 4 (16), pp. 300—307.

14. Yurij, S. I. Ivanukh, R. A. and Dusanovs'kyj, S. L. (2003), *Ekonomichni ta sotsial'ni aspekty rozvytku hospodars'koho kompleksu Ukrainy [Economic and social aspects of the development of industries Ukraine]*, *Zbruch, Ternopil', Ukraine*.

15. Dolishnij, M. (2004), "Actual tasks of regional policy of Ukraine in modern conditions", *Rehional'na ekonomika*, vol. 3 (33), pp. 17—32.

16. Khvyschun, N. V. (2013), "Logistics flows in the region: the nature and classification", *Ekonomichnyj forum*, vol. 1, pp. 169—179.

17. Reshetylo, V. P. (2009), *Synerhyia stanovleniya y rozvytyia rehyonal'nykh ekonomycheskykh system [Synergy of formation and development of regional economic systems]*, *Khark. nats. akad. horod. khoz-va, Kharkiv, Ukraine*.

18. Kas'ianenko, V. O. (2011), "Research essence of the innovation potential of the economy", *Demokratychnе vriaduvannia*, vol. 8, [online], available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeVr_2011_8_17.pdf (Accessed 21 July 2014).

Стаття надійшла до редакції 23.07.2014 р.